

โครงการศึกษาพัฒนาการจัดทำต้นทุนบริการ Unit Cost

สำหรับหน่วยบริการ ระยะที่ ๒

๑. หลักการและเหตุผล

ภายใต้นโยบายการบริหารงบประมาณ ที่ต้องการควบคุมค่าใช้จ่ายสุขภาพภาครัฐ และการที่รัฐบาลได้จัดงบประมาณการให้บริการหรือเงินเหมาจ่ายรายหัวปี ๒๕๕๖ เป็นอัตราเดียวกับปีที่ผ่านมา ทำให้หน่วยบริการทุกแห่งจำเป็นต้องปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ที่เป็นอยู่ การทราบค่าใช้จ่ายหรือต้นทุนจริงในการให้บริการจึงเป็นเรื่องที่จำเป็น เพื่อให้สามารถวางแผนการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ และใช้เป็นข้อมูลเจรจาต่อรองกับกองทุนต่างๆ ได้สอดคล้องกับความเป็นจริงยิ่งขึ้น

นโยบายการศึกษาต้นทุนบริการของหน่วยบริการในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ได้มีการดำเนินการในเดือนมิถุนายน ปีงบประมาณ ๒๕๕๔ (ระยะที่ ๑) เริ่มต้นจากการพัฒนาคู่มือและการจัดอบรมครู ก. หรือครูต้นแบบให้กับผู้แทนจังหวัดและโรงพยาบาล ประกอบด้วย โรงพยาบาลศูนย์ โรงพยาบาลทั่วไป และโรงพยาบาลชุมชนที่มีความพร้อม มุ่งหวังให้มีการขยายผลการพัฒนาครอบคลุมไปยังหน่วยบริการทุกแห่ง ต่อมาในปี ๒๕๕๕ กระทรวงสาธารณสุขได้มีการพัฒนาโปรแกรมคอมพิวเตอร์การจัดทำต้นทุนบริการ Unit Cost เพื่อให้มีเครื่องมือการคิดต้นทุนที่ง่ายและสะดวกต่อผู้ปฏิบัติงาน

จากการดำเนินงานที่ผ่านมา พบว่าหน่วยบริการบางแห่งยังพบปัญหาเรื่องความครบถ้วนและคุณภาพของข้อมูลและเทคนิคการใช้โปรแกรม แต่อย่างไรก็ตาม เพื่อให้การจัดทำต้นทุนมีความต่อเนื่อง และตอบสนองต่อนโยบายกระทรวงสาธารณสุข กลุ่มประกันสุขภาพ จึงจัดทำโครงการศึกษาพัฒนาการจัดทำต้นทุนบริการ Unit Cost สำหรับหน่วยบริการ ระยะที่ ๒ มีแผนการดำเนินงานที่สำคัญ ๔ เรื่อง

- พัฒนาชุดข้อมูล และโปรแกรมมาตรฐานการจัดทำต้นทุนบริการ
- จัดอบรมการจัดทำต้นทุนบริการ ให้กับหน่วยบริการ ๓ กลุ่ม
  - กลุ่มเป้าหมายเดิม เป็นการอบรมทบทวนให้มีความรู้ความเข้าใจและทักษะการใช้โปรแกรมเพิ่มขึ้น
  - กลุ่มเป้าหมายใหม่ เพื่อให้สามารถจัดทำข้อมูลพื้นฐานต้นทุนได้อย่างครบถ้วนถูกต้อง
  - กลุ่มที่มีปัญหาสภาพคล่องทางการเงินเรื้อรัง ๔๑ แห่ง
- พัฒนาโรงพยาบาลต้นแบบการจัดทำบัญชีต้นทุน (Cost accounting Model)
- จัดตั้งศูนย์ต้นทุนระดับเขตและจังหวัด เพื่อช่วยขับเคลื่อนการจัดทำต้นทุนให้เป็นผลสำเร็จ

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อเป็นการพัฒนาชุดข้อมูลพื้นฐาน ให้เป็นมาตรฐานสำหรับการคำนวณต้นทุนหน่วยบริการ

๒.๒ พัฒนาความรู้ด้านการจัดทำต้นทุนบริการ ให้กับผู้ปฏิบัติงานในระดับเขต ระดับจังหวัด และระดับหน่วยบริการ

๒.๓ ให้หน่วยบริการแต่ละแห่งได้รับทราบค่าใช้จ่ายในการให้บริการที่เกิดขึ้นจริง

๓. ระยะเวลาการดำเนินการ

กิจกรรม	ปีงบประมาณ ๒๕๕๖ -๒๕๕๗						
	ไตรมาส ๑/๕๖	ไตรมาส ๒/๕๖	ไตรมาส ๓/๕๖	ไตรมาส ๔/๕๖	ไตรมาส ๑/๕๗	ไตรมาส ๒/๕๗	ไตรมาส ๓/๕๗
๓.๑ จัดประชุมคณะทำงานพัฒนาชุดข้อมูลต้นทุน	↔						
๓.๒ พัฒนาโปรแกรมมาตรฐานการจัดทำต้นทุน และปรับปรุงคู่มือการจัดทำต้นทุนหน่วยบริการ	↔						
๓.๓ จัดอบรมเพื่อศึกษาต้นทุนให้แก่ผู้รับผิดชอบการทำต้นทุนของโรงพยาบาลที่ขาดสภาพคล่องทางการเงิน (วิกฤติระดับ ๗) จำนวน ๔๑ แห่ง	↔						
๓.๔ จัดอบรมเพื่อศึกษาต้นทุนให้แก่ผู้รับผิดชอบการทำต้นทุนของโรงพยาบาลที่ยังไม่เคยเข้ารับการอบรมฯ จำนวน ๕๐๕ แห่ง		↔					
๓.๕ จัดอบรมเพื่อทบทวนให้แก่ผู้รับผิดชอบการทำต้นทุนของโรงพยาบาลที่เคยผ่านการอบรมฯ ระยะที่ ๑ แล้ว จำนวน ๒๙๐ แห่ง		↔	↔				
๓.๖ สนับสนุนงบประมาณให้เครือข่าย ๑๒ เขต		↔	↔				
๓.๗ พัฒนาโรงพยาบาลต้นแบบการจัดทำบัญชีต้นทุน Cost accounting Model		↔	↔	↔			
๓.๘ จ้างตรวจสอบและวิเคราะห์ข้อมูล		↔					↔

๔. งบประมาณดำเนินงาน

จากเงินรายรับเพื่อประโยชน์การสาธารณสุข (เงินประกันสังคม) วงเงิน ๑๗,๒๔๐,๐๐๐ บาท (สิบเจ็ดล้านสองแสนสี่หมื่นบาทถ้วน) รายละเอียดดังต่อไปนี้

๔.๑ จัดประชุมคณะทำงานศูนย์ศึกษาด้านทุนค่าใช้จ่ายสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข จำนวน ๖ ครั้ง งบประมาณ ๒๐๐,๐๐๐ บาท (สองแสนบาทถ้วน)

๔.๒ ค่าใช้จ่ายในการเดินทางของคณะทำงานลงพื้นที่เพื่อให้การช่วยเหลือในการจัดทำต้นทุน เป็นเงิน ๓๐๐,๐๐๐ บาท (สามแสนบาทถ้วน)

๔.๓ โอนเงินสนับสนุนเพื่อเป็นค่าพัฒนาโปรแกรมมาตรฐานการจัดทำต้นทุนและปรับปรุงคู่มือการศึกษาต้นทุนบริการให้โรงพยาบาลประทาย จำนวนเงิน ๔๐๐,๐๐๐ บาท (สี่แสนบาทถ้วน)

๔.๔ โอนเงินสนับสนุนการทำงานเครือข่าย ๑๒ เขต เพื่อการพัฒนาฐานข้อมูลเพื่อการจัดทำต้นทุนหน่วยบริการ เขตละ ๕๐๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงิน ๖,๐๐๐,๐๐๐ บาท (หกล้านบาทถ้วน)

๔.๕ โอนเงินสนับสนุนเพื่อเป็นต้นแบบการใช้โปรแกรมบัญชีต้นทุนในโรงพยาบาลนำร่อง ๖ แห่ง เป็นเงิน ๒,๖๐๐,๐๐๐ บาท (โรงพยาบาลศูนย์ / โรงพยาบาลทั่วไป จำนวน ๔ แห่ง ๆ ละ ๕๐๐,๐๐๐ บาท และโรงพยาบาลชุมชน จำนวน ๒ แห่ง ๆ ละ ๓๐๐,๐๐๐ บาท)

๔.๖ ค่าจัดจ้างเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลและจัดทำรายงานต้นทุน จำนวน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งล้านบาทถ้วน) ระยะเวลาดำเนินการ ปีงบประมาณ ๒๕๕๖ - ๒๕๕๗

๔.๗ จัดอบรมหน่วยบริการ เพื่อศึกษาด้านทุนให้แก่ผู้รับผิดชอบการทำต้นทุนของโรงพยาบาล ที่ขาดสภาพคล่องทางการเงิน (วิกฤติระดับ ๗) จำนวน ๔๑ แห่ง ประกอบด้วย โรงพยาบาลทั่วไป ๑ แห่ง โรงพยาบาลชุมชน ๔๐ แห่ง ๆ ละ ๕ คน คณะทำงานต้นทุนของหน่วยบริการฯ ระดับเขต ๑๒ เขต ๆ ละ ๑๕ คน เจ้าหน้าที่กลุ่มประกันสุขภาพและผู้ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งสิ้น ๔๐๐ คน งบประมาณ ๑,๓๓๔,๐๐๐ บาท (หนึ่งล้านสามแสนสามหมื่นสี่พันบาทถ้วน)

- ค่าพิธีเปิด ๖๐๐ บาท

- ค่าอาหาร อาหารว่างและเครื่องดื่ม ๕๐๐ บาท x ๕ วัน x ๔๐๐ คน = ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท

- ค่าที่พักวิทยากร ๑,๒๐๐ บาท x ๕ คืน x ๕ คน = ๓๐,๐๐๐ บาท

- ค่าตอบแทนวิทยากร ๖๐๐ บาท x ๖ ชั่วโมง x ๕ คน x ๕ วัน = ๙๐,๐๐๐ บาท

- ค่าพาหนะวิทยากร ๔,๐๐๐ บาท x ๕ คน = ๒๐,๐๐๐ บาท

- ค่าจ้างพิมพ์คู่มือการศึกษาต้นทุนบริการหรือแผ่น CD ๔๐๐ ชุด x ๒๐๐ บาท = ๘๐,๐๐๐ บาท

- ค่ากระเป่าเอกสาร ๔๐๐ ใบ x ๒๕๐ บาท = ๑๐๐,๐๐๐ บาท

- ค่ากระแสไฟฟ้าสำหรับใช้กับคอมพิวเตอร์ ๕,๐๐๐ บาท

- ค่าวัสดุอื่น ๆ ในการอบรม ๘,๔๐๐ บาท

๔.๘ จัดอบรมหน่วยบริการ เพื่อศึกษาต้นทุนให้แก่ผู้รับผิดชอบการทำต้นทุนของโรงพยาบาล ที่ยังไม่เคยเข้ารับการอบรมฯ จำนวน ๕๐๕ แห่ง ประกอบด้วยผู้แทนจังหวัดผู้รับผิดชอบเรื่องการศึกษาต้นทุน แห่งละ ๑ คน โรงพยาบาลศูนย์ ๑ แห่ง ๆ ละ ๔ คน โรงพยาบาลทั่วไป ๑ แห่ง ๆ ละ ๔ คน โรงพยาบาลชุมชน ๕๐๓ แห่ง ๆ ละ ๓ คน เจ้าหน้าที่กลุ่มประกันสุขภาพและผู้ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งสิ้น ๑,๖๑๐ คน งบประมาณ ๓,๗๗๗,๐๐๐ บาท (สามล้านเจ็ดแสนเจ็ดหมื่นเจ็ดพันบาทถ้วน)

- ค่าพิธีเปิด ๖๐๐ บาท
- ค่าอาหาร อาหารว่างและเครื่องดื่ม ๕๐๐ บาทx๓ วันx๑,๖๑๐ คน = ๒,๔๑๕,๐๐๐ บาท
- ค่าที่พักวิทยากร ๑,๒๐๐ บาท x ๓ คืน x ๕ คน x ๘ รุ่น = ๑๔๔,๐๐๐ บาท
- ค่าตอบแทนวิทยากร ๖๐๐ บาท x ๖ ชั่วโมง x ๕ คนx ๓ วันx ๘ รุ่น = ๔๓๒,๐๐๐ บาท
- ค่าพาหนะวิทยากร ๔,๐๐๐ บาท x ๕ คน x ๘ รุ่น = ๑๖๐,๐๐๐ บาท
- ค่าจ้างพิมพ์คู่มือการศึกษาต้นทุนบริการหรือแผ่น CD ๑,๖๑๐ชุดx ๒๐๐บาท = ๓๒๒,๐๐๐ บาท
- ค่ากระเป่าเอกสาร ๑,๖๑๐ ใบ x ๑๕๐ บาท = ๒๔๑,๕๐๐ บาท
- ค่ากระแสไฟฟ้าสำหรับใช้กับคอมพิวเตอร์ ๘ รุ่น ๆ ละ ๕,๐๐๐ บาท = ๔๐,๐๐๐ บาท
- ค่าวัสดุอื่น ๆ ในการอบรม ๒๑,๙๐๐ บาท

๔.๙ จัดอบรมหน่วยบริการ เพื่อศึกษาต้นทุนให้แก่ผู้รับผิดชอบการทำต้นทุนของโรงพยาบาลที่เคยผ่านการอบรมฯ ระยะที่ ๑ แล้ว จำนวน ๒๙๐ แห่ง ประกอบด้วย โรงพยาบาลศูนย์ ๒๔ แห่ง ๆ ละ ๔ คน โรงพยาบาลทั่วไป ๖๗ แห่ง ๆ ละ ๔ คน โรงพยาบาลชุมชน ๑๙๙ แห่ง ๆ ละ ๓ คน เจ้าหน้าที่กลุ่มประกันสุขภาพและผู้ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งสิ้น ๙๘๐ คน งบประมาณ ๑,๖๒๙,๐๐๐ บาท (หนึ่งล้านหกแสนสองหมื่นเก้าพันบาทถ้วน)

- ค่าพิธีเปิด ๖๐๐ บาท
- ค่าอาหาร อาหารว่างและเครื่องดื่ม ๕๐๐ บาท x ๒ วัน x ๙๘๐ คน = ๙๘๐,๐๐๐ บาท
- ค่าที่พักวิทยากร ๑,๒๐๐ บาท x ๒ คืน x ๕ คน x ๔ รุ่น = ๔๘,๐๐๐ บาท
- ค่าตอบแทนวิทยากร ๖๐๐ บาท x ๖ ชั่วโมง x ๕ คน x ๒ วัน x ๔ รุ่น = ๑๔๔,๐๐๐ บาท
- ค่าพาหนะวิทยากร ๔,๐๐๐ บาท x ๕ คน x ๔ รุ่น = ๘๐,๐๐๐ บาท
- ค่าจ้างพิมพ์คู่มือการศึกษาต้นทุนบริการหรือแผ่น CD ๙๘๐ ชุด x ๒๐๐ บาท = ๑๙๖,๐๐๐ บาท
- ค่ากระเป่าเอกสาร ๙๘๐ ใบ x ๑๕๐ บาท = ๑๔๗,๐๐๐ บาท
- ค่ากระแสไฟฟ้าสำหรับใช้กับคอมพิวเตอร์ ๔ รุ่น ๆ ละ ๕,๐๐๐ บาท = ๒๐,๐๐๐ บาท
- ค่าวัสดุอื่น ๆ ในการอบรม ๑๓,๔๐๐ บาท

(ค่าใช้จ่ายทุกรายการสามารถถัวจ่ายกันได้ / ค่าเบี่ยงเสี่ยง ที่พักและค่าใช้จ่ายในการเดินทางของผู้เข้าอบรมเบิกจากต้นสังกัด / จำนวนเป้าหมายและจำนวนรุ่นการจัดอบรมเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม)

๕. ผู้รับผิดชอบ

กลุ่มงานพัฒนาระบบการเงินการคลัง

กลุ่มประกันสุขภาพ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

๖. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๖.๑ ต้นทุนบริการ Unit Cost ของหน่วยบริการสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขในทุกระดับ
ที่ถูกต้อง และเป็นไปตามหลักเกณฑ์ทางวิชาการ สามารถใช้เป็นข้อมูลสนับสนุนการจัดงบประมาณด้านบริการ

๖.๒ คู่มือปฏิบัติงานในการคำนวณต้นทุนของหน่วยบริการสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

๖.๓ เครือข่ายคณะทำงานศึกษาต้นทุนในระดับเขต จังหวัด และหน่วยบริการ ที่มีรอบการทำงาน
เชื่อมโยง และประสานกับส่วนกลางอย่างมีประสิทธิภาพ

ผู้เสนอโครงการ.....

(นางอมรรัตน์ พิระพล)

หัวหน้ากลุ่มงานพัฒนาระบบการเงินการคลัง

ผู้เห็นชอบโครงการ.....

(นายเกษม ทรงจิตรัตน์)

ผู้อำนวยการกลุ่มประกันสุขภาพ

ผู้อนุมัติโครงการ.....

(นายโสภณ เมฆธน)

รองปลัดกระทรวงสาธารณสุข ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดกระทรวงสาธารณสุข